

C-166 Green Deal Scheepsafvalketen

Partijen

- Het Havenbedrijf Rotterdam
- De Havenmeester van Rotterdam
- Het Havenbedrijf Amsterdam
- De Havenmeester van Amsterdam
- Groningen Seaports
- Port of Den Helder
- Zeeland Seaports
- Vereniging van Ondernemingen in de Milieudienstverlening ten behoeve van de Scheepvaart (VOMS)
- Bek & Verburg
- Martens Havenontvangstinstallatie
- Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNDR)
- Nederlandse Vereniging van Scheepsleveranciers (NVVS)
- Stichting De Noordzee (SDN)
- Rijksoverheid

Beschrijving initiatief

Partijen in de Green Deal Scheepsafvalketen willen verdere verontreiniging van zeeën en oceanen tegengaan. Driekwart van het drijvende zwerfafval in de wereldzeeën is plastic. Door preventie, scheiding en recycling van plastic, verbeteren van het toezicht én harmonisatie van afvalafgifte in havens, willen partijen bijdragen aan het sluiten van de kunststofkringloop. Omdat de zeescheepvaart per definitie een internationaal karakter heeft, zal het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) ook toenadering zoeken tot omliggende landen. Zo wordt voorkomen dat plastic dat aan boord is gescheiden in buitenlandse havens weer op één hoop terecht komt.

Daarnaast willen partijen onderzoeken hoe zij minder plastic verpakkingsmaterialen kunnen gebruiken. Er wordt tevens gekeken naar manieren om schepen – die plastic scheiden – positief te stimuleren. De beloning kan de vorm krijgen van een korting op de havenafvalbijdrage voor schepen of het niet in rekening brengen van de inzamel- en verwerkingskosten van gescheiden afgegeven kunststof. Partijen willen de plasticringloop aan land verder sluiten door plasticafval zoveel mogelijk gescheiden in te zamelen en geschikt te maken voor recycling.

Resultaten

- In 2017 levert 50 procent van de afgevoerde schepen plastic gescheiden aan in de Nederlandse havens waar gescheiden inzameling en verwerking mogelijk is.
- In 2017 levert 75 procent van de afgevoerde schepen van KVNDR-leden plastic gescheiden aan in de Nederlandse havens waar gescheiden inzameling en verwerking mogelijk is.
- In 2017 wordt aangeleverd plastic gescheiden ingezameld door de VOMS-leden. Het plasticafval wordt volledig gerecycled of tot brandstof verwerkt. Gemengd aangeleverd afval wordt, indien mogelijk, nagesorteerd en gerecycled.

Einddatum: 31 december 2020

Inzet en acties partijen

Preventie:

- Havenbedrijven geven de planning en het proces in de havens zo vorm dat scheepsafval kan worden afgegeven aan een havenontvangstvoorziening.
- De KVNR en de NVVS inventariseren de mogelijkheden van afvalpreventie bij de bevoorrading.
- De KVNR bevordert dat bij hen aangesloten reders een actief beleid voeren ter voorkoming van illegale lozings.
- Havenbedrijven, met uitzondering van Groningen Seaports en Den Helder, voeren een gemeenschappelijk financieringssysteem in voor de havenontvangstvoorzieningen.
- SDN zal de best practices voor afvalmanagement aan boord en in de haven, delen met haar collega NGO's in Europa en met de internationale partners binnen de Clean Shipping Coalition.

Handhaving:

- Havenbedrijven vragen vanaf 2015 standaard bij de vertrek melding aan de kapitein van het schip of afval is afgegeven.
- De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de Havenmeesters van Rotterdam en Amsterdam gaan per 2015/2016 de effectiviteit van het risicogebaseerde toezicht op de naleving van de afgifteplicht en de lozingsvoorwaarden verder verbeteren. Zij onderzoeken op welke wijze de selectie van te inspecteren schepen efficiënter en effectiever kan worden ingericht.
- De Havenmeesters van Rotterdam en Amsterdam ervoor dat tijdens reguliere inspecties aan boord aandacht wordt besteed aan bewustwording van de bemanning ten aanzien van afvalmanagement.

Plastic afvalscheiding:

- Havenbedrijven (met uitzondering van Den Helder) introduceren uiterlijk in 2016 een financiële incentive voor schepen die plastic gescheiden afgeven.
- SDN voert in samenwerking met de KVNR en I&M in 2015 een verkenning uit naar de mogelijkheden om afvalmanagement aan boord internationaal te integreren in reeds bestaande milieuprestatie-indexen.
- VOMS geeft in 2015 aan welke vereisten van belang zijn om de waarde van het aangeleverde plastic voor recycling en verwerking tot brandstof te optimaliseren.
- Havenbedrijven stellen per 2016 kwaliteitseisen aan havenontvangstvoorzieningen ten aanzien van de inzameling van plastic en recycling.
- Het Havenbedrijf Rotterdam voert in 2015 een onderzoek uit om te komen tot een efficiënte wijze van afgeven van afval aan de wal.

Inzet en acties Rijksoverheid

I&M spant zich – in EU-, OSPAR- en bilateraal verband – in voor verdergaande harmonisatie van de implementatie van de financierings- en handhabingsbepalingen in de Richtlijn voor Havenontvangstvoorzieningen. Acties zijn:

- I&M en de havenbedrijven agenderen de maatregelen uit deze Green Deal bij de Vlaamse havens en overheid.
- I&M brengt de mogelijkheid van fiscale stimulering (VAMIL/MIA) van pyrolyse- en recyclinginstallaties actief onder de aandacht bij investeerders.
- I&M monitort vanaf 2016 de afgifte van gescheiden kunststof scheepsafval en de mate waarin dit gerecycled wordt.
- I&M zet zich in om gescheiden afvalinzameling in zeehavens op de agenda's van de OsloParijs Commissie (OSPAR), Europese Unie (EU) en IMO te zetten.
- I&M zet zich in OSPAR verband actief in voor uitbreiding van het aantal deelnemende havens aan een gemeenschappelijke financieringssysteem.